

Sahibi ve Başmuharrir
SİRET BAYAR
Memleket menafine aid yazılara
savfalarımız açıktır.
Basılmayan yazılar geri
verilmez.

ULUS SESİ

— SIYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 1143

13 Şubat 1939

Pazartesi

Sayısı 100 Paradır.

On ikinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 927

İlham günü

İnkılâbımızın meşalesi, yüklerimizin sönmez istiklâl ateşi o gün yanmaya başlamış, Cumhuriyet Halk Partisinin kuvvetli meşalesi o gün yurdun her tarafında parlamıştı.

Yazan: Siret Bayar

Uzun süren genel harp bitmiş, mütareke senelerinin elemli günleri başlamıştı. Ülkenin bu yaşlı ve tasalı günleri, yurd sevgi ve kaygısıyla yanan yürekleri inletiyor, kurtuluş yolu arayan başları dalgın dalgın düşündürüyordu.

İşte böyle yaşlı bir günde yabancı çizmesininin her adımını göksü üzerinde duyan yanık yürekli Anadolu halkı, divarlara asılı bir telgrafın sureti başına toplanmış göz yaşlarıyla ebedî şef Atatürk'ün ilk hitabesini okuyordu.

Ölmez Ata, bu telgrafında asıl milletine yüksek ruhundan büyük bir kuvvet doğacağına iman ettiğini ve milletin sinesinde bir ferd olarak çalışacağını işaret ediyor ve açtığı oğuz bayrağın altına Türk milletini davet ediyordu.

O gün ilham günü idi. Bu telgrafın başından dalgınların yükreklerinde sönmez bir istiklâl ateşi yanmağa başlamıştı. Eli kılıç tutan kılıcı, kalem tutan kalemi, Tütük kadını sırtındaki cephanesi ve kucağındaki çocuğu ile büyük kurtarıcının açtığı savaş bayrağı altına koşmuştu.

İnkılâbımızın meşalesi, yüreklerimizin sönmez istiklâl aşkı ve ateşi o gün yanmağa başlamış, Cumhuriyet Halk Partisinin kuvvetli meşalesi o gün yurdun her tarafında parlamıştı.

Türk ulusu büyük kurtarıcısının nurlandırdığı "Müdafaai Hukuk" cemiyetinin kuvvetli meşalesi etrafında yekpare bir kütle halinde birleşti, savaştı, tarihin şimdiye kadar kaydetmediği harikalar ve mucizeler yarattı. Ve ilk önce Müdafaai Hukuk adıyla yurttaki halk birliği mefkûresini yaratan Cumhuriyet Halk Partisinin kutsal idealleriyle çok şerefli günlere ve zaferlere kavuştu.

Baştan başa harab, yolsuz yurdun her tarafı umrana, yollarımız imara yüz tuttu. İctimaî mevcudiyetimizi kemiren irtica, taassub öldü. İnönü, Sakarya ve Dumlupınarda, Lozanda hayat ve istiklâlimizi cihan şümül bir varlıkla Avrupaya taktık.

Demiryollarımız aziz vatani çelik bir ağ içine aldı. Yer yer kurulan fabrikalarımızın bacaları tütmeğe başladı. Emegimiz, kafamız, paramızla bütün dünya milletlerinin hayran kaldıkları refah ve saadet kaynaklarına kavuştuk. Hiç şüphe yok ki, bu harikavî tekâmülü Cumhuriyet Halk Partimizin kutsal ideallerine borçluyuz.

Şu halde, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da partimizin gösterdiği yolda yürümeyi bir an için dahi ihmal etmiyerek yeni mebus se-

Cumhurreisimiz tarafından

Bir resmî kabul yapıldı

Ankara 12 Radyo: Dün akşam Reisi-cümhur İsmet İnönü tarafından Çankaya'daki Riyaseti-

cümhur köşkünde devlet ricalı şerefine bir resmi kabul yapılmıştır.

Selânikte Atatürk caddesi

Ankara 12 Radyo: Anadolu Ajansının hususî muhabiri Selânikten bildiriyor: Ebedî Şef Atatürk'ün elin ziyai dolayısıyla Selânik Belediyesi'nin Ata-

türk'ün doğduğu evin sokağına Atatürk sokağı adı verilmiş olduğunu evvelce bildirmişti. Bu sokağa aid levha yakında törenle asılacaktır.

Cephelerde Harp durdu

Ankara 12 Radyo: İspanyada cephe-lerde harp durmuş bir haldedir. Yalnız Frankist Tayyareler Valensiya'yı ve civarını bombardıman etmişlerdir. İlk bombardımanda 8 ev yıkılmış, 45 kişi ölmüştür.

çiminde de Millî Şefimizin sanağı altında parlayan Partimizin kuvvetli meşalesi etrafında birleşmeyi en büyük bir yurd borcu bilmeliyiz.

Yugoslav Hariciye Nazırı

Ankara 12 Radyo: Bay Hitler dün Yugoslavya Hariciye Nazırını kabul etmiş, Nazır bundan sonra Belgrada hareket etmiştir.

Papa öldü

Ankara 12 Radyo: On birinci Papa Piyoti ölmüştür. Büyük Faşist meclisi matem işareti olarak toplantısını 15 Şubat Çarşamba gününe tehir etmiştir. Papanın ölümü hristiyanlık aleminde derin bir teessür uyandırmıştır.

17 ay içinde Bombarduman esnasında ölen sivil halk

Barselon Diyanîharbi

Ankara 12 Radyo: Barseloneden: Diyanî harp Pazartesi ve Salı günü içtima ederek muhtelif çeteye mensub ve casusluk cürümleriyle müttehim 350 kişinin vaziyetlerini tetkik edecektir.

Ankara 12 Radyo: Çin millî yardım komitesi neşrettiği istatistiğe göre Japonya harbinin 17 ay zarfında 80 bin kadar gayri maharip Çinli yaralanmış ve ölmüştür.

Tayyarelerin açık şehirleri bombardımanında 35 bin 157 sivil ölmüş, bir çok kişi de yaralanmıştır.

Halk Edebiyatı:

"Emrah,, tan bir parça

Sayın okuyucularım. Size bugün Emrahın güzel bir parçasını suniyorum. Emrah «Erciş» lidir ve on yedinci asırda yaşadığı kuvvetle tahmin edilmektedir. Bunu Erzurumlu Emrahla karıştırmamak lâzımdır.

Ondan da ayrıca, sıra geldiği zaman bahs edeceğim. Ercişle Emrahın sevgilisine candan ve yürekten bir hitabı olan şu parça lirik edebiyat örneklerinin en güzellerinden biridir:

Salma, salma gelen sevgilim
Söyle kömür gözlüm kimin yarısın
Kız senin derdinden derbeder oldum
Söyle dudü dillim kimin yarısın

Tuba kazı gibi göksü nakışım
Koynu içi miskü anbar kokuşlum
Melâik sıfatım melül bakışım
Söyle ince bellim kimin yarısın

Kapında yayılı koyunla kuzu
Yerin çiğegisin göğün yıldızı
Emrah bir kedadır sen beyin kızı
Söyle sırma tellim kimin yarısın.

"Tuba kazı gibi göğüsü nakışım,, sözüne benzer bir söz de Karaca oğlunda geçmişti. O, "Tavus gibi göksü nakışım,, diyordu. Bu bence daha ince ve güzeldi. Fakat bunda ayrı bir incelik ve güzellik var.

Z. K.

Radyo Haberlerimiz

Soviyet - İran ticareti

Ankara 12 Radyo İran Ticaret heyeti müzakerelerde bulunmak üzere Moskova'ya gitmiştir.

Negrinin sözleri

Ankara 12 Radyo: Cumhuriyetçi İspanya Başvekili Negrin Cumhuriyetçi İspanyanın merkezi Madrid olacağını ilâve etmiştir.

Japon Donanması Şiddetli emirler aldı

Ankara 12 Radyo Japon donanması, zararı dokunacak her şeyden kaçınması için şiddetli tedbirler alması emri verilmiştir.

Ankara 12 Radyo Japon donanması kumandanına şiddetli talimat verilmiştir.

ŞEHİR Ve İLÇE HABERLERİ

Muharrir İbrahim Necdet Göker

İstanbul Meslekdaşlarımızdan İbrahim Necdet Göker bir kaç gün evvel Ankaradan Şehrimize gelmiştir.

Halkevinde Hitabet dersleri

Ortaokul Direktörü Ziya Kılıçöz-lü Talebenin ve istiyenlerin güzel ve düzgün konuşabilmelerini temin gâyesile Halkevinde hitabet dersleri vermeğe başlamıştır.

Bu derslerin yalnız Ortaokul talebesine münhasir olmadığı, memleket gençlerinden ve halktan arzu edenlerin devam edebilecekleri de bildirilmiştir.

Bay Beneşin bir nutku

Ankara 12 Radyo Newyorktan: Şikağö ve Newyork üniversiteleri tarafından şerefine bir ziyaret verilmiş eski Çeko-slovakya Cümhurreisi Edvard Beneş söylediği bir nutukta yakında

Avrupada bir harp çıkmıyacağı kehanetinde bulunmuştur.

Çeko-slovakyanın Avrupanın ne bir inkisam kurbanı, ne de son kurban olmayacağını söylemiştir.

Katalonyanın işğalı bitti

Ankara 12 [Radyo] Barselon: Katalonya mintakasındaki işğalin nihayet bulunması üzerine Nasjonalist kuvvetler cenuba sevk edilmektedirler.

Filistin Konferansı ikinci toplantısı

Ankara 12 Radyo: Filistin kongresi dün ikinci toplantısını yapmıştır.

Şehirden-Köye

Merhaba ağalar, nasılsınız, iyimisiniz. Geçen mektubumda size havadis vereceğime söz vermiştim. Size birazda Şehir haberleri vereyim. Vilâyet Umumi Meclisi toplandı. Meclis bu sene de köylerde yapılacak Mekteplere yardım olarak bütçeye para koyacaktır. 19 Şubatta Halkevlerinin açılma günüdür. O gün Halkevinde tören yapılacak nutuklar söylenecek, siz köylü dayılarımızı da aramızda görmek istiyoruz.

Halkevi her kes için açıktır. O gün şehre gelerseniz çok sevinir, sizinle tath, tatlı konuşmağa, dertleşmeğe bir fırsat bulmuş oluruz.

Sonra bu günlerde mebus seçimi başlayacaktır. Şehirli ve Köylü 22 yaşında olan Kadın ve Erkek ikinci muntahipleri seçecektir. Bu muntahipleri Fırkamız namzed gösterecektir. Hepimiz için bu namzellere rey vermemiz bir Yurd borcudur. Yakında reyler atılmağa başlanacaktır.

Hangi köy seçim merkezi ise durmadan oraya gider reylerinizi kullanırsınız. Fazla başınızı ağrıtmayayım bu günlük bu kadar. Hoşça kalın sayın köylü dayılar.

Karadayı

Kabul etmiyorlar

Ankara 12 Radyo: Şanghayda Japon memurlarına mahalli hükümet tarafından çıkarılan yeni bankonotların kabul ettirilmesi emri verilmiştir.

Şimdiye kadar Çinli halk bunları kabul etmiyordu.

RADYO

Türkiye Radyodifüzyon Postaları Türkiye radyosu Ankara radyosu

Uzun Dalga: 1639 m. 183 Kcs. / 120 Kv.

Kısa Dalga: 19,74 m. 15195 Kcs. / 20 Kv.
31,70 m. 9465 Kcs. / 20 Kv.

Bu günkü program

13,30 Program
13,35 Türk müziği —PI
13,00 Memleket saat
ayarı, ajan, meteoroloji
haberleri
13,10,14 Müzik (Cazbant
Çigân) Lantos orkestrası
18,30 Program
18,35 Müzik (Serfonik
plaklar)
19,00 Konuşma
19,15 Türk müziği—Fa-
sil heyeti—Celâl Tokses
Hakkı Derman
20,00 Ajans, meteoroloji
haberleri, Ziraat borsası
(fiyat)
20,15 Türk müziği (Kla-

sik program — Bestekar
tanburi Ali efendinin ha-
tırası için)
2 1,00 Memleket Saat
ayarı
21,00 Konuşma
21,15 Esham, tahvilât
kambyo—nukut borsası
(fiyat)
21,30 Müzik (Küçük or-
kestra — Şef: Necip Aşkın)
22,30 Müzik—Melodiler
—PI
23,30 Müzik (Cazband)
—PI
23,45,24 Son ajans ha-
berleri ve yarınki pro-
gram.

Seçme Haberler

Yeni Gümrük tarifesi

Motorlu nakıl vasıtasile Radyo
gümrüklerinde mühim tenzilât
yapılacak

İktisat Vekaleti
yeni ve mühim bir
gümrük tarifesi ha-
zırlayarak vekiller
hayetine vermiştir.
Bu tarifeye göre
bütün motörlü na-
kıl vasıtalarının

gümrük resimlerin-
den yüzde kırk nis-
betinde bir tenzilât
yapılacaktır.

Radyo gümrükle-
rinde de mühim ten-
zilât olacaktır.

Hatayda bir Fabrika kuruldu

Hatayda 3700 in-
giliz liralık serma-
yeli yeni bir sabun
ve yağ fabrikası-
nın kurulduğu ve

bu fabrikanın mem-
leketimizle alış ve-
riş yapacağı sevinç-
le haber alınmıştır.

Askerlik İşleri

Mardin Askerlik Şube- sinden

1 — Köylere ve mahal-
lata dağılmış olan asker-
lik kanununun 14 nci mad-
desine tevfiikan mardin as-
kerlik şubesine bağlı bil-
umum köy ve mahallat
halkından askerlik çağı-
na girmiş 335 doğumlula-
rın yerli ve yabancı ilk
yoklaması 23 şubat 939
tarihinden itibaren başla-
nacak ve bu meyanda 310
ila 330 dahil yerli ve ya-
bancı doğumlu ruhsatlı
ve ihtiyat eratin da yok-
lamaları yapılacaktır.

2 — Hangi köyler min-
tikasının hangi gün ve
tarihde yoklamaları yapı-
lacağı ayrıca bildirecektir

3 — Şimdiden her köy
ve mahalleye ait 335 do-
ğumluların künyelerini
gösterir yoklama cedvel-

leri her köy ve mahalle-
lerde göze çarpacak ma-
hallere yapıştırmak ve
alakadarlara malumat ol-
mak üzere gönderilmiştir.

4 — Belediye mahalle
mümessilleri, köy ihtiyar
heyetleri ve her şahıs bu
cedvelde göreceği yanlışı-
lığı veya askerlik çağında
olupta yoklama cedveline
adları yazılmamış olanları
yoklama memurlarına ve-
ya askerlik şubelerine bil-
dirilecek ve mahalle mü-
messilleri ve ihtiyar he-
yetleri bu hususta isteni-
len ve icap eden malumatı
vereceklerdir.

5 — Yoklama cedvelin-
de adı yazılanlarla ced-
velde adı yazılı olmayan
ve fakat askerlik çağına
girmiş olanlar hangi köy
ve mahallede iseler o köy
ve mahallenin yoklaması
sırasına gelecek olan yok-
lama heyetlerine üç adet
fotoğraf ile birlikte mura-
caatla isimlerini yazdırma-
ğa sağlamlığı okuyup yaz-
ması ve sanatı hakkında
malumat vermeye veya
yazı ile veya başka biri-
sile bildirmeye ve nüfus
cuzdanlarını beraber bu-
lundurmaya mecburdurlar
nüfus cüzdanı olmayanla-
rın şimdiden nüfusa mu-
racaatla cuzdan almaları.

6 — Yoklama sırasında
yoklaması yapılan köyün
ihtiyar heyetleri ve kâtip-
leri mahallenin mümessil-
leri köy ve mahalleye ait
nüfus defterleriyle birlikte
yoklama heyetile beraber
bulunacak ve 335 doğum-
lularla ihtiyat erati hak-
kında icap eden maluma-
tı vereceklerdir.

7 — Yoklamasını yap-
tırmayanlar askerlik ka-
nununun 83 nci maddesi-
ne göre 10 lira para ce-
zasile tezeceye edilecekler-
dir.

8 — Yoklamasını yap-
tırmayanlarla bu gibi şah-
ısları resmî ve hususî
hizmete alanlar askerlik
kanununun 92 ve 93 nci
madde hükmüne göre ce-
zalandırılacakları ilân olu-
nur.

PIYASA

Buğday	3	50
Arpa	2	75
Un (Bir çuval)	650	
Darı	3	
Nohut	5	
Mercimek	3	
Pirinç	22	
Sade Yağ	90	
Tere yağı		
Zeytin yağı	70	
Yün	30	
Deri	35	
Badem	18	
Badem içi	95	
Ceviz	12	
Ceviz içi	35	
Mahlep	27	
Mazı	12	
Kesme Şeker	35	
Toz şeker	31	
Kahve	120	
Sabun	45	
Çay	315	
Kuru üzüm	15	
Pekmez	14	
Bal	50	

Mardin

Askerî İhtisas mahkemesinden

kaçakçılıktan suçlu ve
elyevm Suriyenin haç oğ-
lu köyünde mukim bu-
lunduğu anlaşılan Deri-
gin maşmaş köyünden
hasan oğlu abdurrahman
on beş gün zarfında Mar-
din askeri ihtisas mahke-
mesi sorgu hakimliğine
muracaat etmediği tak-
dirde askeri usulun 216
nci maddesi mucibince Tür-
kiye dahilindeki malları-
na haciz konulacağı ilân
olunur.

Mardin

Askerî İhtisas mahkemesinden

Kaçakçılıktan suçlu ve
elyevm cenupta mukim
bulundukları anlaşılan eiz-
renin mirali mahallesinden
abdulğani oğlu hasso ab-
dulkerim oğlu kel salih
ve tor mahallesinden men-
ci oğlu hammo ve muha-
cir mirza oğlu mehmedin
on beş gün zarfında
Mardin askeri ihtisas mah-
kemesi sorgu hakimliğine
muracaat etmedikleri tak-
dirde askeri usulun 216
nci maddesi mucibince
Türkiye dahilindeki mal-
larına haciz konulacağı
ilân olunur

El dokuma tez- gâhları kongresi

Haber aldığınıza
göre el dokuma tez-
gâhları kongresi ya-
kında Ankara'da
toplanacaktır.

Romen

Ticaret Hey'eti

Türkiye Roman-
ya arasında yeni
yapılacak ticaret
anlaşması için Ro-
manya iktisat ne-
zaretî erkânından
bir heyet bu gün-
lerde Ankaraya ge-
liyor. Müzakerelere
ayın on beşinde baş-
lanacaktır.

İDAREHANESİ
Eski Halkevî Binası Hususî Daire
Telgraf Adresi
Mardinde "Ulus Sesi,"

MARDİN'DE ULUS SESİ

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri
Direktörü
M. Siret Bayar
Basıldığı yer: (ULUS SESİ) Basımevi

YURTTAŞ!

**Türk Hava
Kurumuna
Yardım Et**
Bu yardım en büyük bir yurd borcudur.

AMERİKAda
BİR TÜRK ÇOCUĞU
HER TÜRK ÇOCUĞUNUN
OKUMASI LAZIM BİR
ROMAN
Fiyatı 150 kuruştur
Kiraya da verilir.

Tür Hava Kurumu
27 CI - TERTİP
Büyük Piyangosu

3 ncü Keşide: 11 Şubat / 939 dedir

Büyük İkramiye: **50.000** Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirâk etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyango'nun mesut ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

Yurtdaşı!

Kızılay, Yurta ölüm ve Şefkatın
Arasına Kanad Gerer.

YURT DAŞ!

Türk evinin şerefli ananesi kilerdir.

Kavanoz, kavanoz reçelleri, şişe şişe şurupları olma-

yanbir ev, Çocuk-suz bir yuva kadar tatsızdır.

Bu güzel anane mizi yaşatalım.

Yurtdaşı!

KURDUĞUMUZ FABRİKALAR VE YAPTIĞIMIZ DEMİRYOLLAR

Hep ulusun biriktirme gücüne dayanır.

Bu gücü arttırmak hep senin elindedir

MARDİNO

Ulus Sesi
Basımevi

Doğu İllerinin en modern bir BASİMEVİDİR

Her nevi Defter, Çek, Bono, Makbuz, Kâğıt başlıkları, Kartvizit, Davetiye, Duvar afişleri, Sinema ve Tiyatro biletleri çok güzel bir şekilde basılır ve kısa bir müddet içinde teslim edilir.

Yeni getirttiğimiz fantazi ve kübik harflerle çok şık reçete kâğıtları basılır.

Mücellihanemiz vardır. Her boyda kitab, defter ve sair bütün şeyler çok şık ve beğenilecek şekilde teclid edilir.

Verilecek siparişler, gönderilecek paralar Mardinde (Ulus Sesi Basımevi) İdare müdürlüğü namına gönderilmelidir.

Dışarıdan gönderilecek sipariş nümunelerinin okunaklı bir rsuette yazılmasını sayın müşterilerimizden dileriz.